

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 19 juli 2024
Betreft Toezegging m.b.t. nadere invulling art. 1.6 Besluit houders van dieren
en beantwoording kamervraag toezicht veehouderijbedrijven

Ons kenmerk
DGA-DAD / 63414459

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik de Kamer over de voortgang op de toezegging met betrekking tot de nadere invulling van artikel 1.6 van het Besluit houders van dieren (Kamerstuk 36.410 XIV), en beantwoord ik een vraag over hoe het kabinet erop toeziet dat nieuwe veehouderijbedrijven voldoen aan de Wet dieren.

Invulling art. 1.6 Besluit houders van dieren

In Nederland moeten dierhouders hun dieren die niet in een gebouw worden gehouden beschermen tegen roofdieren (art. 1.6, lid 3, van het Besluit houders van dieren (hierna: Bhvd)). Het is momenteel niet duidelijk wat dit precies betekent met het oog op bescherming tegen de wolf. Ik wil zorgen voor duidelijkheid voor de veehouders zodat zij weten waar zij aan toe zijn. Het is belangrijk dat een dierhouder voorafgaand aan het investeren in beschermingsmaatregelen zeker weet dat deze voldoen aan de norm. Ik kies daarom voor invulling van de open norm via een beleidsregel met een ruime overgangsfase. Daarbij zal ik rekening houden met het feit dat de wolf zich relatief recent in Nederland heeft gevestigd. In deze overgangsfase krijgen dierhouders de tijd om, op basis van de beleidsregel, de voor hen passende maatregelen te treffen. Ook wordt ingezet op informatievoorziening over de mogelijke maatregelen die zij kunnen nemen en de financiële steun waarvoor zij daarbij in aanmerking kunnen komen.

Ik voel mee met dierhouders die hun dieren bedreigd zien door de komst van de wolf. Omdat de wolf lange tijd afwezig was in Nederland, hebben veel dierhouders nog geen ervaring met het nemen van wolfwerende maatregelen. Deze maatregelen zijn bovendien kostbaar en het plaatsen en onderhouden van afrasteringen is arbeidsintensief, en in bepaalde landschappen praktisch slecht toepasbaar. Een groot deel van de provincies stelt subsidies hiervoor beschikbaar, maar de beschikbare budgetten en voorwaarden verschillen onderling. Bovendien kan het nemen van wolfwerende maatregelen botsen met gemeentelijke en provinciale voorschriften over het gebruik van de fysieke leefomgeving. Een integrale aanpak is dus essentieel in dit traject. Hierbij kan geleerd worden van ervaringen in onze buurlanden, zoals België (zie ook de reactie op de zienswijze

van de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) 'Samenleven met de wolf', die op 24 mei 2024 naar de Tweede Kamer verzonden is).¹

Om te komen tot een praktisch toepasbare en overkoepelende invulling van de open norm, betrek ik toezichthouders, provincies, sectorvertegenwoordigers en andere stakeholders. Om te komen tot de beleidsregel dienen verschillende zaken nog nader uitgezocht te worden. Zo dient – in overleg met wetenschappers en experts - duidelijkheid verkregen te worden over de gebieden waarin de risico's op een aanval van de wolf het grootst zijn, alsook voor welke diersoorten welke wolfwerende maatregelen passend zijn en in hoeverre de maatregelen niet strijdig zijn met de verboden ter bescherming van wilde dieren zoals de wolf (Habitatrichtlijn).

Toezicht veehouderijbedrijven

Tijdens de voortzetting behandeling Pakket Belastingplan 2024 op 12 december 2023 heeft het Kamerlid Visseren-Hamakers (PvdD) bij het bespreken van de herinvesteringsregeling (HIR) gesproken over mogelijke risico's bij dit voorstel. In dat kader is de vraag gesteld hoe het kabinet erop toeziet dat nieuwe veehouderijbedrijven voldoen aan de Wet dieren.

De staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst heeft tijdens dit debat aangegeven dat hij deze vraag zou doorgeleiden aan de minister van LNV (inmiddels LVVN). Helaas is deze doorgeleiding niet goed verlopen en heeft het antwoord op deze vraag veel te lang op zich laten wachten, waarvoor excuses. Het antwoord is dat de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) toezicht houdt op bedrijfsmatige houders van dieren.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

¹[Kamerbrief over samenleven met de wolf](#)